

DE NOODZAAK VAN DUURZAAM BELEID

Een evaluatie van de SDG-toets

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen, de SDG's, zijn in 2015 vastgesteld door de Verenigde Naties als de nieuwe mondiale duurzaamheidsagenda voor 2030. Na uitdrukkelijke vraag vanuit de Tweede Kamer naar een instrument waarmee de inachtneming van de SDG's gemeten kan worden, is de SDG-toets geïntroduceerd. Dit om te voorkomen dat we met de ene hand geven terwijl we met de andere hand nemen. Sinds 1 januari 2019 is deze SDG-toets onderdeel van het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving. De SDG-toets is in het IAK verwerkt door middel van een toevoeging van de secties: **effecten op ontwikkelingslanden en effecten op gendergelijkheid**. Om de toepassing van de SDG-toets in Nederlands beleid te toetsen, heeft Building Change onderzoek gedaan naar de inachtneming van de bovengenoemde secties bij relevante wetsvoorstellen.

1/19

Bij slechts 1 van de 19 relevante wetsvoorstellen is de SDG-toets naar behoren uitgevoerd

Building Change heeft alle wetsvoorstellen van de meest relevante ministeries sinds 1 januari 2019 geanalyseerd. Daarvan bleken 19 wetsvoorstellen relevant voor ontwikkelingslanden en/of gendergelijkheid. Van de 19 wetsvoorstellen, werd bij slechts één wetsvoorstel zowel het effect op ontwikkelingslanden als het effect op gendergelijkheid meegenomen. Dit druist niet alleen in tegen de belofte van Nederland om zich te committeren aan de SDG's, maar het heeft ook schadelijke effecten op ontwikkelingslanden en gendergelijkheid. Bovendien blijft hierdoor het nodige bewustzijn van de effecten van Nederlands beleid op ontwikkelingslanden en gendergelijkheid beperkt.

Wetsvoorstellen waar SDG-toets niet is toegepast

[Wet Bronbelasting 2021](#)

[Uitvoeringswet Verordening Conflictmineralen](#)

[Machtigingswet Oprichting Invest International](#)

[Begroting 2020 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat](#)

Onder de 19 wetsvoorstellen waren een aantal zeer duidelijke voorbeelden waar het belang van de SDG-toets duidelijk naar voren kwam. Bij bovenstaande wetsvoorstellen is het duidelijk dat er effecten aanwezig zijn op ontwikkelingslanden en/of gendergelijkheid. Het niet zichtbaar in kaart brengen van deze effecten kan ingrijpende gevolgen hebben voor ontwikkelingslanden en gendergelijkheid.

Building Change roept de Kamer op om ervoor te zorgen dat de SDG-toets consequent, duidelijk en transparant wordt uitgevoerd bij het opstellen van nieuw beleid en regelgeving. Nederlands beleid mag gendergelijkheid en de ontwikkeling van armere landen niet ondermijnen. De SDG-toets is een stevig instrument om deze ondermijning te voorkomen, mits hij goed wordt uitgevoerd.

Aanbevelingen

Maak de SDG-toets een verplicht en zichtbaar onderdeel van het beleidsproces van nieuw beleid en regelgeving, in bijvoorbeeld de memorie van toelichting. Indien de SDG-toets niet relevant is, kan dit uitgedrukt worden door een 'niet van toepassing' met gepaste uitleg. Dit zorgt voor meer bewustzijn onder beleidsambtenaren en politici die op dit onderwerp werken. Ook leidt meer transparantie ertoe dat het parlement haar controlerende taak eerlijker kan uitvoeren.

Maak nog beter werk van het vergroten van het bewustzijn omtrent het bestaan en hanteren van de SDG-toets binnen alle ministeries, bijvoorbeeld door het aanwijzen van specifieke verantwoordelijkheden voor het uitvoeren van de toets binnen elk ministerie. Dit draagt ook op een positieve manier bij aan de integratie van de SDG's in Nederlands beleid en schept duidelijkheid over de vraag waar de verantwoordelijkheid voor deze toets ligt.

Betrek het maatschappelijk middenveld bij de uitvoering van de SDG-toets. Dit kan een goede manier zijn om de regeldruk op ambtenaren niet te veel te laten oplopen. Er zit tenslotte al veel kennis en kunde bij maatschappelijke organisaties over de duurzame ontwikkelingsdoelen. Deze zou effectiever ingezet kunnen worden om de SDG-toets goed uit te voeren.